

جشن نامہ استاد عباس سعیدی

جستارہایے درباره

جغرافیا و برنامه ریزی مکانی- فضایی

به کوشش

دکتر مصطفی طالش

سرشناسه	: طالشی، مصطفی، ۱۳۴۲_
عنوان و نام پدیدآور	: جشن نامه استاد عباس سعیدی: جستارهایی درباره جغرافیا و برنامه ریزی مکانی - فضایی / مصطفی طالشی
مشخصات نشر	: تهران: خانه اندیشمندان علوم انسانی، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۷۰۰ ص: مصور.
شابک	: ۴۰۰۰۰ ریال، ۵-۵-۹۵۵۸۱-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
عنوان دیگر	: جستارهایی درباره جغرافیا و برنامه ریزی مکانی - فضایی
موضوع	: سعیدی ، عباس، ۱۳۲۹- - یادنامه ها
موضوع	: جغرافیدانان -- ایران -- سرگذشت نامه
موضوع	: Geographers--Iran-- Biography:
موضوع	: جغرافیا-- مقاله ها و خطابه ها
موضوع	: Geography--Address,essays,lectures:
شناسه ده	: طالشی، مصطفی، ۱۳۴۳، - گردآورنده
رده: کتب	: ۱۳۹۷ ج ۵ / ۶۹/ G
رده بندی یویی	: ۹۱۰/۹۲:
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۷۱۹۱۹:

جشن نامه استاد عباس سعیدی، جستارهایی درباره جغرافیا و برنامه ریزی مکانی - فضایی

به همت دانش دکتر مصطفی طالشی

ناشر: خانه اندیشمندان علوم انسانی

مسئول دفتر: آمنه دارایی

طراح: بلد: امیر عباس سبحان

چاپ اول: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر محفوظ است.

خانه اندیشمندان علوم انسانی

نشانی: تهران، خیابان استاد نجات‌اللهی، نبش خیابان ورشو

تلفن: ۸۸۹۱۱۶۱۱

info@khaneandishmandan.ir

فهرست مطالب

۱۲.....	سخن دبیر جغرافیای خانه اندیشمندان علوم انسانی
	دکتر مراد کاویانی‌زاد
۱۵.....	پیشگفتار
۱۷.....	بخش نخست: شرح زندگی استاد
۱۹.....	شرحی گذرا از زندگی من
۳۳.....	بخش دوم: ادها و خاطره‌ها
۳۵.....	عباس سعیدی از نگاه من
	دکتر ایران‌زاد حنی
۳۹.....	پاسداشت و تبریک به روفس: دکتر عباس سعیدی
	اکارت اهلرس
۴۳.....	دکتر سعیدی، جغرافیدان سبک مدرن
	دکتر حسن صدوق
۴۵.....	عباس سعیدی، از نگاه همسر
	مینا سعیدی (شجاعی عباسی)
۴۹.....	شناخت من از دکتر عباس سعیدی
	دکتر محمدتقی رهنمایی
۵۵.....	جذبه و اقتداری مشروعیت‌بخش
	دکتر جواد اطاعت
۵۹.....	بینش، منش و سلوک استاد عباس سعیدی
	دکتر مصطفی طالشی
۶۳.....	عباس سعیدی: تلاقی شرق و غرب
	دکتر شاه‌بختی رستمی
۷۱.....	عباراتی کوچک در وصف استادی بزرگ
	دکتر صدیقه حسینی‌حاصل
۷۵.....	به بهانه تجلیل و نکوداشت استاد ارجمند: دکتر عباس سعیدی
	دکتر زهرا حجازی‌زاده
۷۷.....	سخنی کوتاه تقدیم به بزرگمرد عرصه جغرافیای ایران: دکتر عباس سعیدی
	دکتر فضیله خانی (دادورخانی)

۷۹..... خاطره‌های سبز استاد
دکتر گیتی صلاحی اصفهانی

۸۱..... یادی از آموزه تحقیق
مهندس البرز سعیدی

۸۳..... خاطره‌ای با دکتر عباس سعیدی
دکتر داریوش مهرشاهی

۸۷..... استاد سعیدی: پیشرو در توسعه جغرافیای کاربردی
دکتر علی اکبر محبی

۸۹..... عباس سعیدی علمی برای سه نسل
دکتر تبریز آملی

بخش سوم: نقد و نظر ۹۳

۹۵..... دکتر عباس سعیدی از نگاه آثار
دکتر حسن افراخته

۱۰۹..... واکاوی در رهیافت معماری اندیشه علمی دکتر سعیدی
دکتر عبدالرضا رکن‌الدین افتخاری

۱۲۳..... بازخوانی رویکرد سیستمی و تأملی بر رویکرد "رسم ساختاری- کارکردی"
دکتر عبدالحمید نظری

۱۴۱..... استاد و آثار وزین جغرافیایی
دکتر ریحانه سلطانی مقدس

۱۴۵..... تدوین و تبیین شالوده جغرافیا
دکتر علی اکبر محبی

۱۵۳..... روایت یک اندیشه‌ورزی مستدام در حوزه جغرافیای انسانی با سیری در آثار دکتر سعیدی
ساره کفای

بخش چهارم: مقالات اهدایی به استاد ۱۵۷

۱۵۹..... بازپردازی نقش آموزش‌های ترویجی در بهسازی بافت و مقاوم سازی سکونت‌گاههای روستائی
دکتر اسماعیل شهبازی

۱۸۱..... شناخت مبانی فردیت در شهر یونانی و اسلامی
دکتر ابوالحسن ریاضی

۲۰۵..... جغرافیای طبیعی خلیج فارس
دکتر داریوش مهرشاهی

- رویکرد توسعه روستا - شهری مبتنی بر پویش ساختاری - کارکردی الگوی بی بدلیل در..... ۲۲۷
- دکتر مصطفی طالشی
- شخصیت‌های نامدار: جاذبه‌های کشف نشده گردشگری فرهنگی ۲۴۹
- دکتر فضلیه دادور خانی
- نقش زنان در گردشگری روستایی با تاکید بر مدل سوار ۲۶۱
- دکتر گیتی صلاحی اصفهانی
- پویش ساختاری - کارکردی و توسعه اقتصاد محلی ۲۷۷
- دکتر علی اکبر محبی
- تحلیل شکل گیری سکونتگاه‌های روستایی در موارث یخچالی کواترنر با تاکید بر معبرهای یخچالی .. ۳۰۳
- دکتر محمد مهدی تقی‌زاده
- بازنگری در انجمن و عمل برنامه‌ریزی توسعه مناطق روستایی ۳۳۹
- دکتر محمود جم پور
- تفکرات جغرافیایی محمد بن موسی خوارزمی ۳۵۵
- دکتر وحید ریاحی
- بازخوانی انتقادی نظریه سرمایه داری بهره‌بری ۳۶۳
- دکتر فرامرز بریمانی
- پویش اجتماعی شهرها و ضرورت بازنگری در نظریه برنامه‌ریزی شهری ۳۸۳
- دکتر اسماعیل علی‌اکبری
- فضا و فضا‌مندی؛ مفاهیمی بنیادین در شناخت علم جغرافیا ۳۹۵
- دکتر محمد سلیمانی، دکتر محمود شورچه
- ارزیابی سازوکارهای مهاجرت روستایی ۴۲۳
- دکتر ریحانه سلطانی مقدس، فاطمه یازلو
- بازتاب فضایی سیاست تبدیل روستا به شهر در مقیاس محلی ۴۴۳
- دکتر حمید جلالیان، ساره کفایی
- تمایلات رفتاری گردشگران در عصر پست‌مدرنیسم ۴۷۳
- دکتر محمود ضیائی، فاطمه باقری
- الحاق روستاها و پراکنده‌رویی شهر کوچک چمستان در بخش جلگه‌ای استان مازندران ۵۱۶
- دکتر موسی گمان‌رودی کجوری، فتانه حبیب‌نژاد
- تحلیل فضایی و رتبه‌بندی هتل‌های شهری از نظر میزان دسترسی به خدمات گردشگری ۵۴۲
- دکتر مسعود تقوایی، حسین کیومرثی
- پدیدارشناسی نظام مدیریت روستایی در بستر تاریخی ۵۶۶
- دکتر فرهاد عزیزپور، معصومه رفیعی، محمد رمضان جورن‌بیان

- آسیب‌شناسی مدیریت روستایی در ایران در چارچوب رویکرد پوشش ساختاری- کارکردی ۵۹۴
دکتر سعیدرضا جندقیان بیدگلی، دکتر ایراهیم خلیفه، لاوین رمضانی
نقش‌آفرینی تسهیلات مالی مسکن در نوسازی و مقاوم‌سازی مساکن روستایی ۶۲۲
دکتر علیرضا رابط، دکتر مصطفی طالشی، دکتر عبدالحمید نظری

بخش پنجم: پیوست‌ها ۶۵۲

- تحصیلات، آثار و فعالیت‌های علمی ۶۵۴
تصاویر ۶۸۶

بنام خداوند جان و خرد

پیشگفتار

با نگاهی به ادبیات و پیشینه تمدنی این سرزمین، سنت حسنه احترام به جایگاه دانش و منزلت دانشمند آشکارا قابل ردیابی است. مهمتر از همه، در فرهنگ دینی ما نیز پیوسته بر کسب علم و معرفت و جایگاه رفیع عالم تاکید شده است. در همین راستا، آثار برجای مانده از گذشته، از "نسب‌نامه"ها تا نامه‌های "دانشوران" و تا "تذکره"های بزرگان دین و عرفان، همه و همه گویای پاسداشت از مقام و منزلت استادان و بزرگان است، تا آنجا که حکیم بزرگ توس، "دانایی" را همنشین "توانایی" برشمرده و چه خوش گفته است:

توانا برد، هرکه دانا بود
ز دانش دل پیر برنا بود.

بر این اساس، پاسداشت مقام و منزلت استادان، نه تنها نقشی بس تعیین‌کننده در گسترش و تعمیق علوم علمی و ارتقاء فرهنگی جامعه دارد، بلکه بزرگداشت معلمان و اندیشمندان زمینه‌ساز ترغیب جوانان به کسب دانش و هنر خواهد بود.

ابتکار بزرگداشت استاد عباس، سه دهی چند سال پیش از سوی شاگردان ایشان مطرح شد. بر این اساس، با توجه به استقبال، ده سال و همکاری صمیمانه خانه اندیشمندان علوم انسانی، برنامه‌ریزی در این زمینه از اواخر سال ۱۳۹۶ آغاز و برپایی مراسم پاسداشت، همراه با انتشار جشن‌نامه، در دستور کار قرار گرفت. البته، سابقه علمی و پژوهشی استاد در ابعاد مختلف حائز اهمیت و توجه است که پاسداشت از مقام و منزلت ایشان تنها گام بسیار ناچیزی بحساب می‌آید. افزون بر این، اندیشه‌ها و پژوهشهای بنیادین و کاربردی استاد عباس سعیدی، در واقع، نقطه عطفی در بنیانگذاری رویکردهای نوین اندیشه‌ورزی علمی در حوزه علوم جغرافیایی بشمار می‌رود.

در تشریح فعالیتهای استاد در حوزه تعلیم و تربیت و پژوهش، همین بس که با خدمات آموزشی و پژوهشی ایشان، نسل جدیدی تربیت یافته که در اغلب دانشگاههای کشور، ضمن انجام پژوهشهای کاربردی، به تعلیم و تربیت دانشجویان و پژوهشگران جوان مشغول هستند. از تلاشهای گسترده دکتر سعیدی در حوزه اندیشه‌ورزی، گسترش "پژوهشهای توسعه‌ای" و ترغیب "برنامه‌ریزی فضایی" است که تا پیش از ایشان، به لحاظ تدوین چارچوب نظام ساختارمند اندیشگی-تئوریک و دامنه حوزه کاربردی آن، به درستی مورد توجه و تاکید قرار نگرفته بود و از این رو، جا دارد که استاد را "بنیانگذار اندیشه توسعه"

فضایی در علوم جغرافیایی ایران" بنامیم.

مجموعه‌ای که پیش رو دارید، جشن‌نامه‌ای است که به پاس خدمات علمی- پژوهشی استاد عباس سعیدی توسط شاگردان و همکارانشان، با همکاری خانه اندیشمندان علوم انسانی، فراهم آمده است. در اینجا، بایسته است که از همکاری صمیمانه جناب آقای دکتر علی‌اصغر قاسمی ریاست محترم خانه اندیشمندان و سایر همکاران فرهیخته، جناب آقایان دکتر کاویانی و دکتر انصاری تشکر و قدرانی نمایم.

این مجموعه شامل پنج بخش است: در بخش نخست، زندگی‌نامه استاد عباس سعیدی، به قلم خودشان و در بخش دوم، خاطرات و دلنوشته‌های نزدیکان، دوستان، همکاران و شاگردان استاد گردآمده است که در هر یک از آنها بعضی ابعاد مختلف اخلاقی، بینشی و رفتاری استاد به تشریح کشیده شده است. بخش سوم حاوی مقالاتی است که به نقد و ارزیابی آثار استاد پرداخته‌اند و در بخش چهارم، بعضی همکاران علمی و شاگردان استاد به‌منظور پاسداشت مقام علمی و فکری ماندگار ایشان، مقالات علمی و تجارب پژوهشی خود را برای ادای دین به استاد تقدیم داشته‌اند. بخش پنجم اختصاص به آثار و تصاویر استاد دارد.

با این حال، امید می‌رود این مجموعه سداشتی در خور این "چهره ماندگار اندیشه‌ورزی ناب جغرافیایی" ایران باشد. با دانش‌پژوهان آینده نیز بیش از پیش در بزرگداشت مقام و منزلت استادان خود برآیم و این نام همچنان پُرفروغ باقی بماند. در خاتمه برخود واجب می‌دانم از تمام همکاران خود که در این راه همت و تلاش ارزنده‌ای مصروف داشته‌اند، صمیمانه تشکر و قدرانی نمایم و از بساطت اندیشمندان که مقالاتی را آماده کرده و به لحاظ محدودیت زمانی فرصت برای آماد سازی و انتشار آنها در این مجموعه فراهم نیامد، پوزش بخواهم. البته پیشنهاد شده است که مقالات دیگر عزیزان در مجلد دیگری با عنوان کتاب تجارب "پویش ساختاری- کارگردی در ایران" با همکاری آنان منتشر گردد.

مصطفی طالشی

اول آبان ماه هزار سیمصد نود هفت خورشیدی